

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2388/2018
21.06.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Војислав Ђоковић, адвокат из ..., против туженог ЈКП "Топлана Ваљево" из ..., чији је пуномоћник Саша Драјић, адвокат из ..., ради исплате разлике зараде, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београд Гж1 3346/17 од 17.02.2018.године, у седници одржаној дана 21.06.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној у односу на став други пресуде Апелационог суда у Београд Гж1 3346/17 од 17.02.2018.године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београд Гж1 3346/17 од 17.02.2018.године у ставу другом и трећем изреке и пресуда Основног суда у Ваљеву П1 144/16 од 19.05.2017.године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 144/16 од 19.05.2017.године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да исплати тужиоцу на име разлике зараде за период од 01.06.2013.године до 31.05.2016.године износ од 775.927,25 динара, са законском затезном каматом на појединачно опредељене месечне износе као у садржају наведеног става. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да за тужиоца изврши уплату на име обавезних доприноса за ПИО код Фонда ПИО Филијала Ваљево за период од 01.02.2013.године до 31.01.2016.године и то: а) ПИО доприносе на терет запосленог у укупном износу од 149.807,13 динара са каматом по каматној стопи за јавне приходе обрачунате на следећи начин; б) доприносе на терет послодавца у укупном износу од 128.158.75 динара са каматом по каматној стопи на јавне приходе обрачунате на следећи начин, као у садржају наведеног става. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу плати трошкове парничног поступка у износу од 207.888,00 динара са законском затезном каматом почев од 19.05.2017.године као дана пресуђења па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београд Гж1 3346/17 од 17.02.2018.године, ставом првим изреке преиначена је пресуда Основног суда у Ваљеву П1 144/16 од 19.05.2017.године у делу става другог изреке, којим је одлучено о камати и одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се обавезе тужени да му на досуђене износе на име ПИО доприноса на терет запосленог и на терет послодавца за спорни период од 01.02.2013.године до 31.01.2016.године исплати камату по каматној стопи на јавне приходе. Ставом другим изреке, потврђена је пресуда Основног суда у Ваљеву П1 144/16 од 19.05.2017.године у ставу првом изреке и преосталом делу става другог изреке и у ставу трећем и жалба туженог у том делу одбијена, као неоснована. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова насталих у поступку по жалби.

Тужени је изјавио посебну ревизију против другостепене пресуде у делу којим је усвојен тужбени захтев тужиоца и то због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији туженог, Врховни касациони суд је оценио да су исуђени услови из члана 404. став 1. ЗПП да се о тој ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, због потребе уједначавања судске праксе. Због тога је Врховни касациони суд прихватио да одлучује о ревизији туженог, као изузетно дозвољеној, одлучујући као у ставу другом изреке.

Испитујући побијану одлуку на основу члана 408. ЗПП у делу у којем је усвојен захтев тужиоца, суд је утврдио да је ревизија основана.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је тужилац био у радном односу код туженог, да му је у периоду од јуна 2013.године до маја 2016.године тужени исплаћивао мању зараду од остварене зараде у укупном износу од 775.925,83 динара, а који износи су утврђени на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке, који је том приликом имао у виду одредбе Колективног уговор туженог, којим је предвиђено да се цена за најједноставнији рад множи коефицијентом запосленог, што уједно представља и минималну цену рада сходно Закону о раду. При том, приликом обрачуна зараде цена рада за најједноставнији рад која се множи са коефицијентом била је испод минималне цене рада по сату рада. утврђено је да тужени приликом обрачуна зараде запослених није полазио од одређивања цене за најједноставнији рад, већ планираних маса месечних зарада и програма пословања туженог, коју масу је затим делио са збиром коефицијената свих запослених и на тај начин долазио до висине цене за најједноставнији рад.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је утврдио да приликом закључења уговора о раду тужиоцу нису утврђени елементи за утврђивање основне зараде, а што је обавезни елеменат уговора о раду у смислу члана 33. Закона о раду и у ситуацији изостанка одлуке директора којом се утврђује висина цене за најједноставнији рад то је првостепени суд утврдио да у конкретном случају цена за најједноставнији рад се има применити минимална цена рада утврђена у складу са законом.

Међутим, основано се у ревизији указује да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено. Наиме, тужилац је као запослени у радном односу код туженог закључио уговор о раду дана 25.03.2011.године, ради обављања послова руководиоца ... са утврђеном ценом рада запосленог, тако што се цена рада запосленог утврђује тако што се цена рада за најједноставнији рад помножи са коефицијентом у висини 3,65 у складу са систематизацијом радних места туженог и Колективним уговором туженог (члан 71. група VIII послова), а чланом 8. утврђено да зарада запосленог се утврђује на бази коефицијента и цене рада по основу стварно обављеног посла који је евидентиран и обрачунава се за остварене часове месечног рада и зависи од степена остварења норматива рада, упустава, наредби, као и осталих стандарда којим је дефинисан технолошки, односно радни процес, као и да запослени има право на увећану зараду и накнаду зараде. Стога је са становишта обрачуна зараде применом ових одредаба уговора о раду било нужно утврдити цену рада за најједноставнији рад, па применом назначеног коефицијента 3,65 утврдити зараду тужиоца уз додатак за минули рад и њено увећање по основу радног учинка. За случај да је та цена рада нижа од вредности минималне цене рада, тада би важило правило о минималној цени рада код обрачуна зараде. Минимална цена рада није по значењу иста, као и цена за најједноставнији рад. Минимална зарада представља најнижу цену рада за најједноставнији рад за пуно радно време, док цена рада за најједноставнији рад одређује се према вредности зараде за најједноставнији рад на шта основано указује ревизија и може у реалитету бити већа, иста или мања новчана величина. У том контексту се и говори о заради за најједноставнији рад и елементима за њено одређивање.

У овом случају тужилац би имао право на обрачун и исплату зараде применом цене за најједноставнији рад за случај да је та цена била веће вредности. Основна зарада за најједноставнији рад постала је (цена рада) не може да буде нижа од минималне зараде, али може бити већа. Управо првостепени суд је пропустио да у овом делу разјасни да ли је тужени доносио одлуке о цени рада за најједноставнији рад, колико је износила та цена рада.

Дакле, за сада се не може оценити колико је износила цена за најједноставнији рад, колика је вредност зараде тужиоца применом те цене. Потребно је да првостепени суд упореди вредност зараде тужиоца утврђене применом минималне цене рада и разјасни да ли су доношене одлуке о цени рада за период потраживања, односно од јуна 2013.године до маја 2016.године о цени рада, да ли је тужена била у поремећају пословања у овом периоду. Утврдиће да ли је Појединачни колективни уговор број ... од 03.06.2010.године престао да важи код туженог и да ли је анекс уговора о раду који је закључен са тужиоцем 24.03.2006.године предвиђао исплату трошкова за исхрану у току рада, да ли је тужени вршио плаћање ових износа.

У поновном поступку првостепени суд ће полазећи од примедба изнетих у овом решењу потпуно и правилно утврдити чињенично стање од кога зависи правилна примена материјалног права и поново одлучити о тужбеном захтеву тужиоца.

На основу изложеног одлучено је као у изреци применом члана 416. став 2, а у вези члана 404. ЗПП.

**Председник већа-судија
Бисерка Живановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић